

lem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) havde Ret i at betegne det af Udvalget stillede Forslag som et Tilbagefridt, endogsaa et saa langt Tilbagefridt som til 1814; det er dog uenshyldigt, at idet man reetablerer særlige Skolecommissioner, er det med et ganske andet Virksomhedsomraade end det, de gamle Skolecommissioner fra 1814 havde. Det ærede Medlem antydede ogsaa selv i Slutningen af sit Foredrag om dette Spørgsmaal, at den af ham fordrede frie Stilling for Lærerne nødvendigen maatte medføre, en ringere Grad af Sikkerhed og Fasthed, end der nu findes, Noget, hvorpaa det ærede Medlem imidlertid her ikke vilde gaae nærmere ind. Men det ærede Medlem vil vist erkjende, at disse Spørgsmaal hænge saa nøie sammen, at det vilde være umuligt at ordne dem enkeltviis, og navnlig forekommer det mig, at det vilde være utilstedeligt at ordne disse Skolespørgsmaal særskilt under en Sag som den her foreliggende. — Der er flere mindre Ændringer, som jeg vilde kunne ønske at henstille til det ærede Udvalgs Overveelse, men som jeg paa Grund af den langt fremrykkede Tid hellere vil udsætte at forhandle med det ærede Udvalg om mellem 2den og 3die Behandling. Dog maa jeg gjøre opmærksom paa, at der synes mig at have indsnegret sig en noget urigtig Bestemmelse i Udvalgets Forslag under Nr. 105, en Urigtighed, hvori jeg maaskee selv er medskyldig, idet jeg ikke itide for Udvalget har gjort den Betragtning gjældende, som jeg nu skal tillade mig at fremsætte. Dette Ændringsforslag gaar ud paa, at, naar Communer eller Dele af forskjellige Communer have fælles Skoler eller lignende Institutioner, skal et saadant Fællesskab kunne bevares; men saa følger derefter, at i saa Fald skulle Sogneforstanderskaberne i begge Communer paa lignende Maade — altsaa paa lignende Maade som den, der finder Sted ved Afregninger indenfor selve Communens Grændser mellem dennes forskjellige Districter — inden den 1ste October 1867 affatte og til Amtsrædet indsende deres Forslag om, i hvilket Forhold Communerne skulle bidrage til Udgifterne, ledsage de Erindringer og Bemærkninger, som Sognebeboerne finde sig foranledigede til at gjøre. Nu forekommer det

mig at være fuldstændig i sin Orden, hvor Tale er om en endelig Afregning mellem hidtil bestaaende Districter indenfor selve Communens Grændser, at der gives Sognebeboerne Leilighed til at udtale sig om disse Sager, og at disse Bemærkninger ogsaa komme til at foreligge for Amtsrædet, der har den endelige Afgjørelse; men det, som der her er Tale om, er Forholdet mellem 2 Communer eller Forhandlinger, der føres mellem 2 Communer's Bestyrelse paa lovlig givne Maade, og der kan jeg ikke erkjende Rigtigheden af, at den Afregning eller rettere det Forhold, hvori de gjenfældigt skulle bidrage til deres fælles Institutioner, undergives de enkelte Sognebeboeres Kritik. — Det ærede Udvalg har blandt andre Redactionsændringer foreslaaet, at man i Udkastets § 5, den nye § 17, gennemgaaende skulde forandre „affaste“ til „afløse“, hvor der er Tale om visse Naturalhjælper. Jeg erkjender fuldstændig Rigtigheden af den Bemærkning, som den ærede Ordfører fremsatte paa Udvalgets Vegne, at Ordet „affaste“ i Reglen sigter til et vedvarende Døds, hvorimod Ordet „afløse“ i alt Fald ikke saa skarpt udtrykker det Samme, men jeg skal dog gjøre det ærede Udvalg opmærksomt paa, at Ordet „afløse“ heller ikke er heldigt, thi det forudsætter, at der gives Vederlag; da der imidlertid her ikke er Tale om at give et saadant Vederlag for Afløsningen, tror jeg, det vilde være rigtigere endnu en Gang at ombytte dette Ord og istedetfor „afløse“ sætte „bortfalde“, eftersom disse Præstationer skulle bortfalde, forbi Sogneforstanderne have taget Beslutning derom. Det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Klein) begrundede det Ændringsforslag, der er stillet af ham og det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Hage) under Nr. 92, nærmest derved, at det efter hans Mening var aldeles utilstedeligt, at det overlodes til Communerne selv at tage Beslutning om den communale Beskatningsmaade. Jeg skal imidlertid ikke inklade mig videre paa Spørgsmaalet herom, thi, forbi det ærede Medlem har indsat disse Ord: „indtil en Lov om den communale Beskatning er givet“, er jo dermed ingenlunde sagt, at en saadan Lov skal indbefatte det, som det ærede Medlem forudsætter,